

**การติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย
กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

ความเป็นมา

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายส่งเสริมคุณธรรม และสร้างจิตสำนึกความเป็นไทยให้เด็กและเยาวชนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นไทย เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นไทยจากประวัติศาสตร์ รักชาติ ศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย มีความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อสันติสุขในสังคมไทย ตลอดจนสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง โดยสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมหลัก 12 ประการ อันเป็นรากฐานที่สำคัญในการปลูกฝังค่านิยมหรือปลูกจิตสำนึกให้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของการสร้างความตระหนักและนำไปเป็นวิถีชีวิต ตลอดจนรักษาหรืออนุรักษ์ได้อย่างยั่งยืน เป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนของชาติมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเอง มีจิตสำนึก เกิดความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย จึงได้กำหนดนโยบายสำคัญด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สพฐ. ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องติดตามผลการดำเนินงานอย่างเร่งด่วน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ การจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ปี 2558 และติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในเรื่องโครงการหลักสูตรสื่อมวลชนศึกษา โครงการความเป็นพลเมืองดี และโครงการพัฒนาโรงเรียนไทยรัฐวิทยาลดภาวะโรคอ้วนและปัจจัยเสี่ยง ทั้งนี้เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และครูผู้สอน เกิดความตระหนักในความสำคัญของนโยบาย และบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลดีแก่นักเรียน และการศึกษาของประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์
2. การจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง
3. การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
4. การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ปี 2558
5. โครงการหลักสูตรสื่อมวลชนศึกษา
6. โครงการความเป็นพลเมืองดี
7. โครงการพัฒนาโรงเรียนไทยรัฐวิทยาลดภาวะโรคอ้วนและปัจจัยเสี่ยง

เป้าหมาย

โรงเรียน 5 ประเภท ประกอบด้วย

1. โรงเรียนแข่งขันสูงและมาตรฐานสากล
2. โรงเรียนในฝัน
3. โรงเรียนดีศรีตำบล
4. โรงเรียนขนาดเล็ก
5. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา

คำจำกัดความ

โรงเรียนแข่งขันสูง หมายถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐที่รับสมัครนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ สพฐ. จัดว่ามีอัตราการแข่งขันสูงซึ่งดูจากจำนวนนักเรียนที่สมัครเข้าเรียนตามเกณฑ์การรับนักเรียนเมื่อเทียบกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐอื่น ๆ ในแต่ละปีการศึกษา

โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึงโรงเรียนที่พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

โรงเรียนในฝัน หมายถึงโรงเรียนที่มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับชุมชนและสังคม มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีความเชี่ยวชาญ เป็นโรงเรียนต้นแบบในด้านการพัฒนาให้กับโรงเรียนอื่นได้ โดยการใช้การบริหารจัดการแนวใหม่ที่มุ่งพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาการ กระบวนการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และการนำเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ

โรงเรียนดีศรีตำบล (โรงเรียนดีประจำตำบล) หมายถึงโรงเรียนในท้องถิ่นชนบทที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง มีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง (โรงเรียนคุณภาพ) ทั้งด้านงานวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สุขภาพอนามัย งานอาชีพ และภูมิทัศน์ เป็นที่ยอมรับของชุมชน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึงโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1-120 คน

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา มีทั้งหมด 101 โรงเรียน กระจายอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ เป็นโรงเรียนสังกัด สพฐ. 100 โรงเรียน สังกัดเทศบาล 1 โรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง อยู่ในพื้นที่ห่างไกล จัดการศึกษาตั้งแต่ ระดับก่อนประถมศึกษา – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 44 โรงเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา - ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาส) จำนวน 56 โรงเรียน และจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา (ม.1 – 6) จำนวน 1 โรงเรียน โดยมูลนิธิไทยรัฐสนับสนุนทั้งในรูปแบบของการบริจาคเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร วิชาการ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา ของเยาวชนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทั้ง 101 โรงเรียน ได้รับการดูแลและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ระยะเวลาในการติดตาม

ระหว่างวันที่ 1 – 16 มิถุนายน 2558

วิธีการดำเนินงาน

1. ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้เวลา 1 วัน อย่างน้อย 2 โรงเรียน

1.1 โรงเรียนในสังกัด สพม. ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนแข่งขันสูงและมาตรฐานสากล

1.2 โรงเรียนในสังกัด สพป. ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล (ถ้ามี) และโรงเรียนประเภทอื่น ๆ ที่กำหนดข้างต้น ให้คณะกรรมการดำเนินการติดตามให้ครบทุกประเภทเท่า ๆ กัน

1.3 โรงเรียนไทยรัฐวิทยาติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนทุกโรง (101 โรง)

2. ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนปีการศึกษา 2557

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์

1.1 จัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ให้เป็นไปตามโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 จัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมเสริมที่เน้นความรักชาติผ่านการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยมีจุดเน้น คือ 1) ความเป็นมาของชาติไทย 2) สัญลักษณ์ของชาติไทย 3) สถาบันพระมหากษัตริย์ 4) บรรพบุรุษไทย 5) ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

2. การจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง

2.1 สถานศึกษาเพิ่มรายวิชาหน้าที่พลเมืองในหลักสูตรของสถานศึกษา “รายวิชาเพิ่มเติม” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทุกระดับชั้น

2.2 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

1) ระดับประถมศึกษา ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง มีการวัดและประเมินผลโดยคิดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 จากเวลาเรียน 20 ชั่วโมง

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง (0.5 หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน และให้มีการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง (0.5 หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน และให้มีการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

3. การเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

3.1 โรงเรียนดำเนินการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

3.2 โรงเรียนบูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม

3.3 โรงเรียนมีเครือข่ายและการมีส่วนร่วมการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ

3.4 โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ครบทุกตัว เหมาะสมกับช่วงวัยและศักยภาพผู้เรียน

4. การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558

4.1 ด้านความรู้

1) มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

2) มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ได้แก่ จุดกำเนิดอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน และความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน

4.2 ด้านทักษะและกระบวนการ

1) ทักษะพื้นฐาน เช่น

- ◆ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน อย่างน้อย 1 ภาษา)
- ◆ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

2) ทักษะพลเมืองและความรับผิดชอบทางสังคม เช่น

- ◆ เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- ◆ มีภาวะผู้นำ

3) ทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาตน เช่น

- ◆ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ◆ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง

4.3 ด้านเจตคติ เช่น

- 1) มีความภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นอาเซียน
- 2) มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน
- 3) มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธีและสันติธรรม
- 4) ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา
- 5) ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ติดตามผลการบริหารจัดการศึกษาเฉพาะโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ประกอบด้วย

5.1 โครงการหลักสูตรสื่อมวลชนศึกษา

- 1) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 101 โรง มีหลักสูตรสื่อมวลชนศึกษา และแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 2) นักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทุกคนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรสื่อมวลชนศึกษา
- 3) นักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยามีนิสัยรักการอ่าน
- 4) นักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- 5) โรงเรียนไทยรัฐวิทยามีแบบอย่างการจัดการเรียนรู้สื่อมวลชนศึกษาที่ดี

(Best Practice)

5.2 โครงการความเป็นพลเมืองดี

- 1) นักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยามีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี
- 2) โรงเรียนไทยรัฐวิทยาทุกโรงสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนการสอนความเป็นพลเมืองดี
- 3) ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนการสอนความเป็นพลเมืองดี

5.3 โครงการพัฒนาโรงเรียนไทยรัฐวิทยาลดภาวะโรคอ้วนและปัจจัยเสี่ยง (โรงเรียนต้นแบบ 24 โรง)

- 1) โรงเรียนไทยรัฐวิทยาด้านแบบเป็นแบบอย่างในการใช้กิจกรรม 6 อ. ลดภาวะโรคอ้วนและปัจจัยเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) โรงเรียนเครือข่ายของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาด้านแบบ สามารถดำเนินกิจกรรมลดภาวะโรคอ้วน สร้างภูมิคุ้มกันปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 3) นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาด้านแบบ มีสุขภาพที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข
- 4) โรงเรียนไทยรัฐวิทยาด้านแบบและโรงเรียนเครือข่าย มีหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่อง 6 อ. ไปใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างความยั่งยืนของพฤติกรรมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
- 5) ผู้ปกครอง และชุมชนในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาด้านแบบและโรงเรียนเครือข่ายมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการลดภาวะโรคอ้วนและปัจจัยเสี่ยง ให้การสนับสนุนและร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อลดภาวะโรคอ้วน และปัจจัยเสี่ยงด้วยหลัก 6 อ.ของโรงเรียน